

BELÜGYMINISZTERIUM

SZTOJKA ATTILA

TÁRSADALMI ESÉLYEKÉRT ÉS ROMA KAPCSOLATOKÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: BM/5478-2/2025

EMLÉKEZTETŐ

Tárgy: Emlékeztető a Roma Koordinációs Tanács 2025. február 26. napi üléséről

Helyszín: Belügyminisztérium, 1011 Budapest, Fő utca 44-50. 7. emelet tárgyaló

Időpont: 2025. február 26. 09.30 – 12.00

Jelen vannak:

Ssz.	NÉV	TITULUS	SZERVEZET
1.	Sztojka Attila	államtitkár	Belügyminisztérium
2.	dr. Fedor Tibor	főosztályvezető	Miniszterelnökség
3.	Kisgyőri Roland		Miniszterelnökség
4.	Dr. Horváth János Sándor	főigazgató	Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság
5.	Dr. Tomasitz István	főosztályvezető	Belügyminisztérium
6.	Budai Klára	osztályvezető	Belügyminisztérium
7.	dr. Pomykala-Gombás Annamária		Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatósága
8.	Jakus László	elnök	Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület
9.	Rézműves József Csaba	elnök	Területi Nemzetiségi Önkormányzat - Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye
10.	Bodgán Imre	elnök	Napkerék Egyesület
11.	Nun András	elnök	Autonómia Alapítvány
12.	Kezán András	elnök	Településfejlesztési szakpolitikai testület
13.	Dr. Thékes István	osztályvezető	Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság
14.	Kupiné Dr. Drócsa Izabella		Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság

15.	Rózsahegyiné Juhász Éva	egyesületi titkár	Roma Szakkollégiumok Egyesület
16.	Palkovics Imre	szakértő	Versenyszféra és Kormány Állandó Konzultációs Fóruma (munkaadói oldal)
17.	Almási Katalin	szakértő	Oktatás és gyermekjóléti szakpolitikai testület
18.	Tóth István		Cigánypasztorációs szakpolitikai testület
19.	Dr. Lakatos Szilvia		Khetanipe a Romák Összefogásáért Egyesület
20.	Vas György		Területi Nemzetiségi Önkormányzat Somogy vármegye
21.	Orsós József		Területi Nemzetiségi Önkormányzat Baranya vármegye
22.	Dr. Farkas Csaba László		Roma Ifjúsági Kerekasztal
23.	Székely János	megyéspüspök	Magyar Katolikus Egyház
24.	dr. Eperjesi Tamás		Magyarországi Református Egyház
25.	Durkó Albert	misszióvezető	Evangéliumi Szabadegyházak Szövetsége
26.	Oroszné Obbágy Rita		Görögkatolikus Metropólia
27.	Nuszer Krisztián Roland		Görögkatolikus Metropólia
28.	Répás Péter		MAZSIHISZ Zsidó Közösségi Szolgálat

Sztojka Attila államtitkár úr köszöntötte a Tanács tagokat és az állandó résztvevőket az idei évi első Roma Koordinációs Tanács (továbbiakban ROK-T) ülésén, majd átadta a szót a ROK-T társelnökének, Jakus László elnök úrnak.

Jakus László elnök úr köszöntötte a Tagokat és megtartotta köszöntő beszédét.

Elnök úr elmondta, hogy az előző ROK-T ülés több szempontból is meghatározó volt. Részt vett rajta Dr. Pintér Sándor miniszter úr is, aki megfogalmazott egy kérést a ROK-T felé, annak ügyében, hogy tegyen javaslatot a Magyarországon meglévő drogprobléma kezelésére. Ennek érdekében megkezdődtek az egyeztetések a civil szervezetekkel és folyamatban van egy program kidolgozása is. A program elsődlegesen beazonosította a legfőbb problémát, amely szerint a roma ifjúságnak nincsenek olyan közösségi terei, ahol hasznosan el tudnák tölteni a szabadidejüket és ezért az utcán csellengve könnyebben befolyásolhatóvá válnak. A program azt célozza meg, hogy a különféle kistelepüléseken, de főként romák lakta településeken ifjúsági közösségi terek legyenek kialakítva. Ezzel összefüggésben előtérbe került egy másik probléma is, hogy van-e annyi szakember, amennyi ezeknek az ifjúsági közösségi tereknek a működtetéséhez kell. A projekt második komponense éppen ezért olyan képzési és foglalkoztatási program kidolgozására irányul, amiben a közösségből kiválasztott személyek ifjúságsegítő vagy közösségfejlesztő munkakörre való átképzésével alkalmazhatóvá válnának ezekben a közösségi terekben.

Elnök úr továbbá beszámolt arról, hogy roma civilekkel közösen elkezdtek felkészülni a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (a továbbiakban: MNTFS) felülvizsgálatára. A Czinka

Panna Roma Kulturális Egyesület felvállalta azt, hogy összeszedi azokat a roma civil szervezeteket, akik az előző ciklusban is véleményezték a stratégiát és elkezdnek egy konzultációsorozatot. Ennek az első állomása a tervek szerint 2025. márciusában lesz és a cél egy komplett javaslatcsomag készítése.

Végezetül Elnök úr megemlítette, hogy a meghívó szerint Aba-Horváth István a Magyarországi Romák Országos Önkormányzatának (továbbiakban: MROÖ) elnöke mondott volna még köszöntőt, azonban előre nem látható okok miatt nem tudott részt venni az ülésen és ezért a jelenlévők szíves elnézését kérte. Aba-Horváth István elnök úr kérésének megfelelően Jakus László pár szóban beszámolt arról, hogy mi történt eddig az MROÖ megalakulása óta.

A 2024. október 3-án megalakult MROÖ első feladata az volt, hogy a székházat az előző vezetéstől visszaszerezze. Ez november végére, december elejére sikerült is. Következőleg azon kezdett el dolgozni, hogy a felhalmozott adósságot valamilyen módon törleszteni tudja, jelenleg pedig próbálja az MROÖ szakmai alapokra helyezni az országos önkormányzat működését. Mindent megtesz a mostani vezetés, hogy ne csak gazdaságilag és anyagilag tudja helyreállítani az MROÖ megítélését, hanem akár társadalmi megbecsültségében is.

Sztojka Attila államtitkár úr elmondta, hogy Dr. Pintér Sándor miniszter úr a ROK-T időpontjában kormányülésen vett részt és ezért nincs jelen. Kihangsúlyozta továbbá, hogy a ROK-T nem csupán egy reprezentatív testület, hanem mindinkább operatív feladatokat ellátó. Ennek megfelelően témakörök mentén javaslatokat fogalmaz meg és álláspontokat alakít ki. Az MNTFS felülvizsgálata és végrehajtásának nyomon követése a szakpolitikai testületekkel karöltve, kiemelt feladata a Tanácsnak. A 2025-ös évben az esélypolitikában egy nagyobb volumenű áttörési folyamat fog elindulni, kezdve a nemzetiségi támogatásokkal (kulturális, táboroztatási, pedagógiai tevékenységeket támogató), melyek forrásösszege 420 millió forintról 770 millió forintra emelkedett. A keretösszeg megnövelését indokolta a pályázatok megnövekedett száma, valamint a nemzetiségi önkormányzatok és civil szervezetek jelzései is. A roma szakkollégiumok esetében szintén forrásnövekedés várható, megközelítőleg 26%-os emeléssel. Az Államtitkárság egyik célja az idei évben – a hazai költségvetést figyelembe véve – a forrásnövelés ott, ahol igény van rá.

Ezt követően államtitkár úr kitért az Európai Unió programokra és elmondta, hogy az idei évben az Államtitkárság terv szerint 15 db konstrukciót kíván meghirdetni – a korai fejlesztéstől egészen a foglalkoztatásig – egy nagyívű fejlesztéspolitikai folyamat részeként. Az MNTFS fő célja az volt, hogy csökkentse a szegénységben élők számát és Magyarország a 2020-ig tett vállalását túlteljesítette, hiszen a 450 ezer fős vállaláshoz képest több, mint 1 millió fővel csökkentette a szegénységben élők számát. Ez azt mutatja, hogy mind a kormányzati intézkedések, mind pedig a szakpolitikai folyamatok eredményesek és hatékonyak voltak.

Köszöntő beszéde után államtitkár úr rátért a tanácskozás operatív részére és javaslatot tett a napirend tárgyalására, amelynek kapcsán megkérdezte a jelenlévőket, hogy az előzetesen kiküldött napirendi pontokkal kapcsolatban kívánnak-e javaslatot tenni. Tekintettel arra, hogy javaslat nem érkezett, államtitkár úr szavazásra bocsátotta a napirendi pontokat.

A kézfeltartással történő szavazás alapján megállapította, hogy a jelenlévők egyhangúlag elfogadták a napirendet.

Államtitkár úr ezt követően ismertette az első napirendi pontot, a Munkaterv elfogadását. Elmondta, hogy előzetesen volt lehetőség a Munkatervre vonatkozóan javaslatokat tenni, Nun András elnök úr küldött is javaslatokat – amelyek tematizálva beépítésre kerültek.

Államtitkár úr megkérdezte a jelenlévőket, hogy a Munkatervvel kapcsolatban kívánnak-e észrevételt tenni.

Bogdán Imre jelezte, hogy a Munkatervbe felvételre kerülhetne a Tanodák forrástámogatásának növelése a Roma Szakkollégiumokhoz hasonlóan. A jelenlegi működési költségből lehetetlen működtetni őket.

Jakus László kérte a Tanoda finanszírozás áttekintésének felvételét a Munkatervbe.

Sztojka Attila államtitkár úr megköszönte a konstruktív javaslatot és elmondta, hogy a témakör beépítésre kerül a Munkatervbe. A jövőben a cél az a szakmai elvárások megfogalmazása és a szakmai koncepció kialakítása a Tanács által. Az együtt gondolkodás jegyében a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Országos Tanoda konferenciát szervez, ahol áttekintésre kerülhetnének a tanodákkal közösen az elmúlt időszaknak az eredményei, a jelenlegi működési helyzetük és kialakításra kerülhetne egy tanodafejlesztési szakmai koncepció is.

Államtitkár úr megkérdezte a jelenlévőket, hogy a Munkatervvel kapcsolatban kívánnak-e további észrevételt, javaslatot tenni. Ezt követően szavazásra bocsátotta a Munkaterv elfogadását, kiegészítve az elhangzott javaslattal.

A kézfeltartással történő szavazás alapján megállapította, hogy **a jelenlévők egyhangúlag elfogadták a Munkatervet.**

Ezt követően a szakpolitikai testületek 2024. évi beszámolójára kérte fel **Államtitkár úr** a résztvevőket. **A Cigánypasztorációs Szakpolitikai Testület 2024. évi üléseinek összefoglalója** címmel **Tóth István, a Cigánypasztorációs Szaktestület tagjának előadása hangzott el.**

Tóth István előadásában elmondta, hogy kiemelten fontos a családok megsegítése céljából a papok, lelkészek, önkormányzatok és civil szervezetek összefogása lokális szinten. Elengedhetetlen a lelkipásztori képzés fejlesztése és a romológia tantárgy kiterjesztése (gyakorlati tudás elősegítése terepgyakorlatok szervezésével). A pályázati források mellett megoldást nyújthatna a szervezetek megsegítése lokálisan, saját önerőből, például az Önkormányzatok saját költségvetéséből. Kihangsúlyozta, hogy a lokalitás a kulcsa a roma integrációnak és pasztorációnak, amely központok kialakításával még inkább erősíthető lenne. Roma referensek (roma kulcsemberek) bevonásával segíthető lenne a helyi lelkészek munkája. Ezzel összefüggésben célszerűnek tartaná a diakónusi jogosultság biztosítását a roma referensek számára (példaképek állítása a roma közösségek részére, úgynevezett roma brand kiépítése). Továbbá kiemelte, hogy fontos lenne az általános iskolai felzárkóztató képzések támogatása a Kormány által és a helyi szinten romákat alkalmazó cégek előnyhöz juttatása. Kiemelt tevékenységként megemlítette továbbá a börtönpasztorációt.

Sztojka Attila államtitkár úr megköszönte az előadást és megkérdezte a jelenlévőket, hogy az elhangzottakkal kapcsolatban kívánnak-e hozzászólni.

Székelly János püspök úr hozzászólásában kifejtette, hogy a romák fölzárkózásának három oszlopa van, az oktatás, a munkahely és a szív. Nagyon hasznos társadalmilag is, amit az egyház, a hit, a kereszténység adni tud a roma közösségeknek, embereknek. Elmondta, hogy Szombathelyen kifejezetten jól működik a börtönből szabadulók megsegítése (munkahely keresésével még a

szabadulásuk előtt) és ennek országossá tétele lehetne egy közös cél. Hatalmas probléma nagyon sok roma esetében az eladósodottság és a rengeteg letiltás. Erre megoldás lehet a magáncsőd intézményének átalakítása úgy, hogy az egyházi/civil szervezetek lennének az adósok képviselői és az adósságok kezelése egyben történne. Fontos lenne megerősíteni a keresztnységnek a szolgálatát valamilyen módon, esetleg egy roma pasztorációs lelkipásztori hálózat kialakításával. A drogprevenció kérdéskörével összefüggésben elmondta, hogy a Katolikus Egyház működtetésében jelenleg nagyjából 95 olyan intézmény van (tanoda vagy nyitott ház), ahol roma fiataloknak kínálnak programokat (sport, ének, közösség, tanulás). Éppen ezért megoldás lehetne a nyitott házak bevonása országosan a programba. Zárásként kitért arra, hogy Magyarországon a legkritikusabb probléma a romák felzárkózásában a határszéleken az elképesztő nyomor és a munkahelyek hiánya. Javaslatként felmerült a munkahelyek kialakítása ezeken a településeken.

Tóth István Székely János püspök úr gondolataira reflektálva elmondta, hogy a Cenakolo Községben nagy hatásfokkal gyógyulnak a szenvedélybetegek és a nyitott házak bevonása országosan sokat segítene azoknak a családoknak, akik nem látják a kiutat. A roma pasztorációs lelkipásztori hálózat kapcsán megemlítette a Boldog Ceferino Intézetet és annak kiemelkedő munkáját.

Sztojka Attila államtitkár úr felkérte Almási Katalin szakértő asszonyt, hogy tartsa meg előadását az **Oktatási és Gyermejjóléti Szakpolitikai Testület 2024. évi üléseinek összefoglalójáról**.

Almási Katalin elmondta, hogy a 2024-es évben négyszer ülésezett a Szakpolitikai Testületük, javaslataikat pedig a nemzetiségi nevelés-oktatás, pedagógusképzés, gyermejjóléti ellátás mentén próbálták megfogalmazni. A nemzetiségi nevelés-oktatás területén fontosnak tartanak a 8-10 fős osztálylétszámok engedélyezését, hiszen a roma történelem, a roma nyelvtanulás, a roma identitás és a roma kultúra megismeréséhez, elsajátításához nagyon fontos a kis csoportos létszám. Javaslataik között szerepel továbbá a szakmai tanácsadó rendszer felélesztése a nemzetiségi oktatást folytató intézményekben. Fontos lenne egy módszertani támogató anyag elkészítése és maga a tananyagfejlesztés is. Jelenleg a 9-12. évfolyam számára nem szerepel tankönyv a tankönyvjegyzéken és a meglévő tankönyvek is elavultak.

Testületük úgy gondolja, hogy nagyon hasznos és új dolgokkal lehetne bővíteni a nemzetiségi tankönyvet, mint kisebbségi népismeret tankönyvet és mivel a nemzetiségi oktatás egészen óvodától jön – ez a tankönyv az óvónők munkáját is nagyban segítené.

A testület kiemelte a pedagógusképzés átalakításának fontosságát is, jelenleg a pedagógusok nincsenek eléggé felkészülve a hátrányos helyzetű diákok tanítására, a nemzetiségi oktatásra. Kiemelte, hogy sajnos nincs elég gyakorlatuk terepen a mai pedagógus képzésen résztvevőknek és romológiát sem tanítanak nekik. A testület javaslata között szerepel éppen ezért a romológia tantárgy visszaemelése, párba állítva egy romani nyelv szakkal, mivel a szakma komoly nyelvtanár hiánnyal küzd jelenleg.

Almási Katalin elmondta továbbá, hogy véleményük szerint szorosabb együttműködés szükséges az oktatás és a gyermejjvédelem között, ezért a javaslataik között szerepel az iskolai szociális munkások számának növelése. Jó gyakorlatként megemlítette a szakoktatók szociálpedagógia szakra történő beiskoláztatását.

Sztojka Attila államtitkár úr megköszönte az előadást és felkérte Kezán Andrást, hogy tartsa meg előadását a **Településfejlesztési Szakpolitikai Testület 2024. munkájáról**.

Kezán András elmondta, hogy Testületük háromszor ülésezett a 2024. évben és munkájukat problémafelvetésekkel kezdték meg, melyek között voltak részletes szakpolitikai felvetések és voltak általános globális felvetések. Végül a globális felvetések mentén haladva beszéltek a problémákról és lehetőségekről. Elmondta, hogy megalakultak a vármegyei felzárkózási fórumok, amik lehetőséget teremtenek a területszereplők számára a kommunikációra, azonban a Testület úgy gondolja, hogy ezek a fórumok működhetnének hatékonyabban, egyfajta hálózatos működési forma kialakításával (vármegyék és települések közötti tapasztalatcsere). Uniós programok kapcsán is fontos lenne a jó és a rossz tapasztalatok megosztása és hasznos lenne az is, hogyha területi szinten is elkészülnének ezek a mikro szintű elemzések.

A finanszírozási problémák kapcsán a Testület részéről felmerült a szociális közbeszerzéseknek a témaköre, ami jelenleg Magyarországon eléggé alulhasznosított eszköz, holott véleményük szerint óriási potenciál rejlik benne. Ezek azok a közbeszerzések, ahol a közbeszerzési felhívásba bele lehet építeni olyan szociális szempontokat (műszaki feltételként, vagy az elbírálási és értékelési szempontok közé), amik arra ösztönözhetik a vállalkozásokat, akik szeretnének hozzáférni a közbeszerzésekhez, hogy a társadalmi szerepvállalásukat növeljék. A szociális közbeszerzések előnyei között talán a legfontosabb, hogy többletforrást biztosít a szociális szféra számára anélkül, hogy az állami szerepvállalást jelentősen növelné.

A harmadik kérdéscsoport, amivel a Testület foglalkozott, a társadalmi felelősségvállalás. Kezán András kifejtette, hogy Magyarországon a vállalkozások egyre több figyelmet fordítanak a környezeti fenntarthatóság kérdéseire, de annál kevesebbet a társadalmi fenntarthatóságra. Ennek oka az, hogy nincs olyan megfogalmazott fogyasztói igény, hogy csak azokat a termékeket részesítik előnyben, amelyeket bármilyen formában úgy állítanak elő, hogy abban a szociális szempontok érvényre jutnak. A másik, hogy kormányzati részről sincs meg az a fajta elvárás vagy nyomás, hogy a vállalkozások nagyobb társadalmi felelősségvállalást tegyenek. Továbbá nincsenek meg azok a szervezett keretek, amelyben a vállalatok megtalálhatják a működésükhöz, céljaikhoz leginkább megfelelő támogatási formákat, támogatható projekteket, partnereket, együttműködéseket.

Kezán András előadása végén említést tett az egyéni szerepvállalás fontosságáról, az Ifjúsági Biztosíték Programról. Már gyerekkortól el kell kezdeni azt a munkát, hogy a gyerekek és úgy általában a többségi társadalom ismerje meg a kisebbségi társadalom problémáit, és ezt lehetőség szerint szervezett keretek között tegye meg. A problémákat egymás között is meg tudják beszélni, és ezeket együtt fel tudják dolgozni, és hogy ennek legyen egy megfelelő kerete, ami ezt segíti. A Testület megfogalmazta azt, hogy a most megalakult Ifjúsági Roma Kerekasztalt is bevonják ezeknek a programoknak a tervezésébe, hogy valóban induljanak el ilyen pilot projektek.

Sztojka Attila államtitkár úr megköszönte az előadást és végezetül felkérte Farkas Csabát a **Roma Ifjúsági Kerekasztal bemutatására.**

Farkas Csaba elmondta, hogy Sztojka Attila államtitkár úr 2024 november végén, attól a céltól vezérelve, hogy a fiatalok reprezentatív módon bekapcsolódjanak az esélyteremtés, a társadalmi felzárkózás szakpolitikai folyamataiba, létrehozta a Roma Ifjúsági Kerekasztalt a Keresztény Roma Szakkollégium hálózat bevonásával. A Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat 2011. évi létrejötté óta mintegy 700 hátrányos helyzetű, illetve roma fiatal szerzett oklevelet hazánk felsőoktatási intézményeiben. A kezdetek óta több mint háromszorosára emelkedett a szakkollégisták létszáma, évente több mint 300 hallgató alkotja a Roma Szakkollégiumok Közösségét. Mind az alap-, mester-, valamint a doktori képzésben is képviseltetik magukat a

hallgatóik. A Roma Szakkollégium fejlődésének történetében új lépést jelent a Római Ifjúsági Kerekasztal.

Kifejtette, hogy a szakkollégiumi közösségek tagjai számos értéket és tapasztalatot hordoznak, amelyek erőforrásként szolgálhatnak többek között a hátrányos helyzetű, illetve roma fiatalok társadalmi-gazdasági helyzetének javításában, a kettős identitás egészséges fejlődésének támogatásában, a roma társadalom polgárosodási folyamataiban. A Roma Ifjúsági Kerekasztal lehetőséget teremt számukra, hogy közvetlenebbül tanulhassanak az évtizedes tapasztalatokkal rendelkező szakemberektől, valamint, hogy a szakkollégiumi közösség értékes tapasztalataival kombinálva becsatornázhassák javasolataikat, gondolataikat a szakpolitikai diskurzusban. A kerekasztal a szakkollégiumi közösség megerősítését, a roma szakkollégiumok fejlődését, az ifjúság megszólítását, a társadalmi esélypolitika és a roma nemzetiségi intézkedések fejlesztését egyaránt szolgálhatja.

A Roma Ifjúsági Kerekasztal 22 fős összetétele szinte lefedi egész Magyarországot, mivel vannak tagjai az északi, a déli, a keleti és a nyugati országrészből is. A kerekasztal javaslattevő konzultációs testület, amely szakmai szempontok mentén kíván fejlesztési javaslatokat, visszacsatolásokat biztosítani a szakterületek részére. Tavaly november végi megalakulása óta intenzív munkát folytat több szakpolitikai kérdés megtárgyalásában.

Sztojka Attila államtitkár úr megköszönte az előadást és megkérdezte a jelenlévőket, hogy az elhangzott előadásokkal vagy mással kapcsolatban kívánnak-e hozzászólni.

Dr. Lakatos Szilvia hozzászólásában kifejtette, hogy valóban nagy szükség van az átalakulóban lévő tanárképzés esetében újra gondolni a romológia tantárgy ismételt bevonását. Romani nyelvből jelenleg ma Magyarországon nem lehet felsőfokú nyelvvizsgát tenni, ami problémát jelent, ugyanis ahhoz, hogy romológia tanárok oktathassanak, szükséges egy felsőfokú nyelvvizsga, hiszen a 2011-es köznevelési törvény kötelezővé tette a tanárok számára, hogy nyelvvizsgával rendelkezzenek.

Elmondta, hogy nagyon fontos lenne ösztönözni azokat az iskolákat, ahol nemzetiségi oktatás folyik, hogy alkalmazzák a végzett hallgatókat. Ugyanis miért tanuljanak, ha ezt követően nincsenek foglalkoztatva? Nagyon nagy szükség lenne a tudásukra azokban az iskolákban, intézményekben, ahol roma származású diákok vannak jelen. A jövőben célszerűnek tartaná, ha nem csak a Tanodákkal kapcsolatban tartana a Tanács szakmai napot, hanem az oktatás kérdéskörével kapcsolatban is.

Oroszné Obbágy Rita a Görögkatolikus Metropólia nevében elmondta, hogy hat évvel ezelőtt elkezdtek a cigánypasztoráció gyakorlati képzést, oktatást a Nyíregyházi Hittudományi Főiskolán, ahol féléves ciklusokra választják a kispapok a kórházat, a börtönt, a fogyatékkal élők látogatását. Kijárhatnak cigány közösségekbe a cigánypasztorációs referensek segítségével is. Hozzátette, hogy ez egy viszonylag jól működő rendszer, és hogyha bárkinek ezzel kapcsolatos tapasztalataikat átadhatják, akkor azt örömmel megteszik.

Dr. Eperjesi Tamás felszólalásában az előadásokhoz kapcsolódóan hangsúlyozta, hogy azok nagyon súlyos kérdéseket érintettek és ezek mindegyike olyan, amelyik akár külön napirendi pont keretében is megvitatható lenne. Kérésként megfogalmazta, hogy amennyiben lehetséges, akkor ezeket az előadásokat kapják meg a Tanács tagjai is, mert sok fontos információt tartalmaznak. Elmondta, hogy a magyarországi Református Egyház zsinata a tavalyi évben elfogadta a cigánymissziós stratégiát és a felzárkózási stratégia megújítását is. A korábbi missziós stratégia

megújítása nagyon sok szempontból időszerű volt az elmúlt 10 év alapján, annak az eredményeinek a levonásával. Megjegyezte, hogy a református teológiák mindegyikén (Pápán, Sárospatakon, Debrecenben és Budapesten) van romológiai képzés. Van lehetőség arra, hogy a teológus hallgatók valóban terepgyakorlatra menjenek.

Elmondta továbbá, hogy az Államtitkárság munkájának kezdetén államtitkár úr hangsúlyozta, hogy nagyon fontos a pasztoráció, az evangelizáció a hátrányos helyzetű területeken. A kisebb települések, ezen belül is a hátrányos helyzetű települések eltartó képessége, jövedelmező képessége, nagyon sok esetben egyébként olyan, hogy nincs arra lehetőség, hogy tartósan azt a teológiáról kikerülő lelkészek, lelkipásztorok szolgálati helyként válasszák – ennek orvoslására valamilyenfajta plusz támogatás vagy pályázat megoldást jelenthetne.

Felhívta a figyelmet annak fontosságára, hogy megoldás szülessen egy olyan pályázat kiírására a kis gyülekezetek számára, ami nem annyira szigorú indikátorú, mint a Tanodák esetében (tanoda jellegű szolgáltatás).

Rózsahegyiné Juhász Éva megemlítette, hogy a közelgő nyári szünet alatt kérdéses, hogy mi lesz azokkal a gyerekekkel, akik most még iskolában vannak, most még foglalkoznak velük a pedagógusok, utána pedig akár a Tanodák. Éppen ezért fontosnak tartja, hogy a nemzetiségi pályázatok addig elbírálásra kerüljenek, megoldva ezzel a gyermekek étkeztetését és elhelyezését. Mindezek mellett kiemelten fontosnak tartja a szociális bértábla rendezését is, mivel jelenleg kevés az óvodai és szociális segítő.

Palkovics Imre hozzászólásában kifejtette, hogy a szakszervezetek célja is a szegénység leküzdése és ennek egyik fontos eleme a minimálbér éves megállapítása. A minimálbér megemelésének az egyik alapvető célja, hogy a szegénységi küszöb fölött tartsa azt a jövedelmet, amit munkával meg lehet szerezni. Éppen ezért az eladósodottság kérdéskörével kiemelten kell foglalkozni, kifejezetten a roma társadalom körében uralkodó mértékét tekintve.

Elmondta, hogy Magyarországon közel 800 ezer ember ellen zajlik végrehajtás és ezeknek az embereknek alapvető hozzáállása, hogy bujkálnak a rendszer elől, bujkálnak a hivatalos munkaviszony létesítése elől. A roma felzárkózás egyik alaptétele a hivatalos munka és a törvényes munka lehetősége. A feketén végzett munka további kizsákmányolásnak és kiszolgáltatottnak a forrása. A Tanácsnak ezzel a kérdéssel mindenképpen foglalkoznia kellene.

Nun Adrás felszólalásában kiemelte annak fontosságát, hogy még május előtt legyen javaslat arra vonatkozóan, hogy hogyan lehetne Budapesten egy átlátható, nyitott és előre tervezett interaktív egyeztetést megszervezni a Roma Platform működtetése kapcsán.

A drog stratégia mentén kérdésként fogalmazta meg Jakus László felé, hogy hogyan lehet kapcsolódni az azzal kapcsolatos anyag kidolgozásához. Megemlítette továbbá, hogy fel lehetne használni a FETE településeken gyűjtött adatokat a droghasználattal kapcsolatosan és ennek érdekében kérte a Tanácsot, hogy az ehhez készült prezentáció beszerzésre kerüljön. Egyik lehetőségként pedig javasolta a FETE településeken működő Jelenlét pontok bevonását és összekötését a nyitott házakkal. Kiemelte, hogy a ROK-T felszólalhatna egy Nemzeti Drogstratégia kialakítása mellett.

Elmondta továbbá, hogy a Boldog Ceferino Intézet 2019-es jelentése a Cigánypasztorizáció a Kárpát-medencében az egyházi és civil szakemberek szociális érzékenységének növelése tárgyában nagyon tanulságos és több ilyen felmérést kellene csinálni a jövőben. A jelentés egyik kérdése, hogy járnak-e cigány emberek a közösségbe és beszámolnak-e arról, hogy előítéletekkel

találkoznak ezekben az egyházmegyei testületekben? Akkor 43% azt mondta, hogy igen. Van visszacsatolás? Javítható ez az adat? Csökkent ez a szám 2024-re? Amennyiben igen, akkor mit tud a Boldog Ceferino Intézet javasolni a többi egyháznak, hogy ez a szám lemenjen 20% alá? Nun András megjegyezte, hogy ezek olyan kérdések lennének, amivel a pasztorizációs szakmai munkacsoport foglalkozhatna.

Ezt követően **Sztojka Attila államtitkár úr** reagált a felvetésekre.

Államtitkár úr elmondta, hogy kiemelten fontosnak tartja a Szakpolitikai testületek felhatalmazását arra, hogy a munkájukat tovább folytassák és tegyenek javaslatokat a különböző jelzések alapján konkrét intézkedésekre is a jövőben. A cigánypasztorációt érintően olyan elemek jelentek meg a témában, amiket nem kormányzati szinten kell kezelni, hanem egy javaslat csomagként.

Államtitkár úr véleménye szerint a droghasználat két okra vezethető vissza a fiatalok körében: a magányra és reménytelen jövőképre. Önmagában csak a kormányzat nem fogja tudni megoldani a problémát, ennek közös társadalmi célnak kell lennie. A kormányzat részéről a közeljövőben kormánybiztos lesz kinevezve kifejezetten a drog elleni küzdelem kérdéskörében és azok az észrevételek, amelyek itt megfogalmazódtak, továbbítva lesznek a kormánybiztos felé. A ROK-T feladata, hogy intézkedéseket fogalmazzon meg, figyelve azt, hogy a hátrányos helyzetű térségekben ez milyen specifikációt jelent.

Az Államtitkárság utána fog nézni, hogy miért került ki a romológia, mint tantárgy a felsőoktatásból. Amennyiben az Egyetemek nem látják ennek létjogosultságát, a Tanács megfogalmazhat egy olyan jelzést, amely a felsőoktatási ágazat szabályozási rendszerében feladatot jelenthet ennek visszacsatornázása.

Adósság és adós kérdésköre kapcsán államtitkár úr elmondta, hogy a kormányzat a költségvetési törvény elfogadásával az eddigi módszertant leváltotta és egy teljesen újszerű megközelítést alkalmazott. A minimálbérhez köti a végrehajtással nem érinthető összeget. A mindenkori minimálbérnek a 60%-ból nem lehet letiltani végrehajtást, sőt a családi adókedvezményből sem. 2025. július 1-ől a közfoglalkoztatási bérből sem lehet letiltani a végrehajtást, hiszen a mindenkori minimálbér 50%-a a közfoglalkoztatási bér. Edukációra hangsúlyos szerepet kell szánni a hátrányos helyzetű településeken, megtanítani az ott élőket hogyan kell gazdálkodni a pénzzel.

Rózsahegyiné Juhász Éva kérésére reflektálva államtitkár úr elmondta, hogy a cél az a pályázatok kapcsán, hogy márciusban megjelenjenek és ebből adódóan a nyarat úgy lehetne megkezdni, hogy a nyertes pályázók rendelkeznek már a támogatói okirattal és adott esetben a forrással is.

Sztojka Attila államtitkár úr Nun András felvetéseivel kapcsolatban elmondta, hogy a Munkatervben megjelölt napirendi pont javaslatok bármikor módosíthatóak, lehet javaslatokat tenni erre vonatkozóan. A Roma Platform valóban vidéki megyékben zajlik – Budapest jelenleg nincs benne – ettől függetlenül egy párbeszédet meg lehet szervezni, nyitott erre az Államtitkárság. Arra is van lehetőség (amennyiben érkezik témamegjelölés), hogy a ROK-T egy értekezlet keretében egy-egy tématerületet kiaknázzon és kibeszéljen. A TEF főigazgatója, Dr. Horváth János Sándor elkészíti a szakpolitikai testületek üléseinek rendjét, ez a későbbiekben megküldésre kerül a tagok számára is. A ROK-T kapcsán pedig 2025. március 15. napjáig az Államtitkárság betervezi az összes ülés időpontját, mely szintén szétküldésre kerül a Tanács tagjainak részére.

További észrevétel, kérdés, hozzászólás nem érkezett.

Sztojka Attila államtitkár úr megköszönte a részvételt és lezárta az ülést.

Budapest, 2025. március 21.

Készítette: Villányi Judit Mira referens

Jóváhagyta: Sztojka Attila társelnök